

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 13T/53/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5720011046
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Veronika Pavláková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2022:5720011046.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin v konaní pred samosudkyňou JUDr. Veronikou Pavlákovou na hlavnom pojednávaní dňa 19.07.2022 v Martine takto

rozhodol:

obžalovaný

F. L.Á., U.. XX.XX.XXXX H. G., F. R. T., O. M., D. R. Č. A., G., L.. C. XX/XX) K. U. N. D.),

sa uznáva za vinného, že

ako otec L. G. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom spolu s matkou G. I., U.. XX.XX.XXXX, H. E., Z.. C. Č.. XX/X, okres G., ku ktorej má vyživovaciu povinnosť vyplývajúcu zo Zákona o rodine a určenú rozsudkom Okresného súdu Martin č. k. 19P/257/2015-103 zo dňa 19.04.2017, právoplatným dňa 14.06.2017, ktorým bol zaviazaný prispievať na výživu dcéry výživným vo výške 110 eur mesačne od 01.09.2015, vždy do každého 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletej, pričom vyživovaciu povinnosť si vôbec neplní od mesiaca január 2020 doposiaľ (vrátane mesiaca február 2021), čím mu vznikol dlh na výživnom pre maloletú dcéru L. G. I. k rukám oprávnenej G. I. k februáru roku 2021 vo výške najmenej 1.540 eur, obžalovaný v sledovanom období nebol posudzovaný príslušnými úradmi ako osoba v hmotnej núdzi, nebol poberateľom dávky v hmotnej núdzi ani iných štátnych sociálnych dávok, nie je osobou invalidnou v žiadnom percentuálnom rozsahu, na území Českej republiky bol zamestnaný v spoločnosti B. H. V. E..A..O., v období od 29.08.2018 do 26.11.2019, s priemernou mesačnou mzdou vo výške 21.361 Kč (792,18 eur), zamestnávateľ ukončil pracovný pomer s obžalovaným z dôvodu závažného porušenia pracovnej disciplíny (neospravedlnenej absencie), od 16.01.2020 je zamestnancom spoločnosti C. H. K..E., pričom dosahuje príjem do 23.287 Kč (863,60 eur), mal a má dostatočný príjem na plnenie vyživovacej povinnosti aj súdom v určenej výške, o maloletú neprejavuje žiaden záujem, nepožiadala príslušný súd o zníženie výživného;

obžalovaný takto konal, hoci bol v predchádzajúcich 24 mesiacoch za taký čin odsúdený, a to trestným rozkazom Okresného súdu Mělník, Česká republika, sp. zn. 14T 101/2018 zo dňa 29.08.2018, právoplatným dňa 15.09.2018, ktorým bol uznaný vinným z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 196 ods. 1 Tr. zákona Českej republiky a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 1 rok (trestný rozkaz prevzal dňa 06.09.2018) a trestným rozkazom Okresného súdu Martin, sp. zn. 1T/24/2018 zo dňa 26.04.2018, právoplatným dňa 15.05.2018, ktorým bol uznaný vinným z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Tr. zák. a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 18 mesiacov (trestný rozkaz prevzal dňa 04.05.2018),

t e d a

najmenej dva mesiace v období dvoch rokov úmyselne neplnil zákonnú povinnosť vyživovať iného, a uvedený čin spáchal, hoci bol v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch za taký čin odsúdený,

č í m s p á c h a l

prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Tr. zák.

Z a t o s a o d s u d z u j e

Podľa § 207 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l/, § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 18 (osemnásť) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. súd obžalovaného na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom strázenia.

o d ô v o d n e n i e :

Na obžalovaného bola prokurátorkou Okresnej prokuratúry Martin pod č. 1Pv 169/20/5506-7 dňa 28.09.2020 podaná obžaloba pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Tr. zák. Intervenujúci prokurátor ju na hlavnom pojednávaní dňa 19.07.2022 predniesol v modifikovanom znení vo vzťahu k jej skutkovej a právnej vete tak, ako bol pôvodne Okresným súdom Martin pod sp. zn. 13T/53/2020 dňa 18.02.2021 vydaný trestný rozkaz, voči ktorému obžalovaný prostredníctvom obhajcu podal dňa 08.03.2021 odpor. Obžalovaný na hlavnom pojednávaní po prednese obžaloby a riadnom zákonnom poučení urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 Tr. por., že nepopiera spáchania skutku, ktorý sa mu v prokurátorom prednesenej obžalobe kladie za vinu. Následne samosudkyňa položila obžalovanému otázky podľa § 333 ods. 3 písm. c/, d/, f/, g/ a h/ Tr. por. Obžalovaný na všetky položené otázky odpovedal kladne. Prokurátor i poškodená navrhli prijať toto vyhlásenie obžalovaného. Súd teda podľa § 257 ods. 7, 8 Tr. por. uznesením rozhodol, že vyhlásenie obžalovaného prijíma, keďže nezistil žiaden zákonný dôvod, ktorý by bránil jeho prijatiu. Priznanie obžalovaného k spáchanej trestnej činnosti bolo podporené aj ďalšími dôkazmi vykonanými v prípravnom konaní, ktoré sú súčasťou spisového materiálu.

Súd konanie obžalovaného v súlade s prokurátorom prednesenou obžalobou kvalifikoval ako prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Tr. zák., keďže obžalovaný najmenej dva mesiace v období dvoch rokov úmyselným konaním neplnil zákonnú povinnosť vyživovať a zaopatrovať iného, a taký čin spáchal, hoci bol v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch za taký čin odsúdený.

Vzhľadom k rozhodnutiu súdu o prijatí vyhlásenia obžalovaného, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v prokurátorom prednesenej obžalobe, na hlavnom pojednávaní nebolo vykonané dokazovanie k výroku o vine, ale len všetky potrebné dôkazy k výroku o spravodlivom treste.

Súd teda postupom podľa § 269 Tr. por. prečítal pre rozhodnutie podstatné listinné dôkazy, a to lustráciu ZVJS, lustráciu v centrálnej databáze súdov, v centrálnej evidencii správnych deliktov a priestupkov, v databáze Generálnej prokuratúry, odpis registra trestov, vyjadrenie zamestnávateľa obžalovaného a rozsudok Okresného súdu Martin sp. zn. 3T/21/2019.

Z uvedených listín bolo zistené, že obžalovaný má aktuálne štyri záznamy v registri trestov, všetky práve a výlučne pre trestný čin zanedbania povinnej výživy. Prvé odsúdenie je na základe rozhodnutia Okresného súdu Mělník, ČR, zo dňa 26.01.2016, sp. zn. 2T 5/2016, právoplatné dňa 09.02.2016, pre skutok páchaný od 01.07.2014, na trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov s určením skúšobnej doby na 1 rok - v tejto veci bol medzičasom obžalovaný ku dňu 25.04.2017 osvedčený. Následne bol trestným rozkazom Okresného súdu Martin zo dňa 26.04.2018, sp. zn. 1T/24/2018, právoplatným dňa 15.05.2018, uznaný vinným z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Tr. zák. a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu na

skúšobnú dobu 18 mesiacov - z dôvodu neosvedčenia sa v skúšobnej dobe mu bol tento trest premenený na trest nepodmienečný a ten mu nariadený dňa 21.08.2020, pričom na výkon uvedeného trestu bol obžalovaný zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. V poradí tretie odsúdenie je rozhodnutím Okresného súdu Mělník, ČR, zo dňa 29.08.2018, sp. zn. 14T 101/2018, právoplatné dňa 15.09.2018, a to pre skutok páchaný od 01.03.2017, na trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov, pôvodne s určením skúšobnej doby na 1 rok, s následným jej predĺžením dňa 01.03.2022 až do 15.09.2022. Ostatné odsúdenie vyplývajúce z odpisu registra trestov obžalovaného je pomerne čerstvé, opätovne na základe rozhodnutia Okresného súdu Mělník, ČR, a to zo dňa 24.05.2022, sp. zn. 4T 57/2022, právoplatného dňa 08.06.2022, pre skutok páchaný od 24.08.2018 do 19.04.2022, na trest odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov s určením skúšobnej doby na 18 mesiacov (do 19.04.2022).

Z lustrácie v databáze súdov a ani Generálnej prokuratúry nevyplýva, že by na obžalovaného boli vedené nejaké iné trestné konania v prípravnom konaní či na súdoch v Slovenskej republike. V evidencii priestupkov nemá žiaden záznam.

V oboznamovanej písomnosti zamestnávateľa obžalovaného - C. H. K..E.. - zo dňa 07.06.2022 sa tento nevyjadroval k osobe obžalovaného, špecifikoval len presné obdobia a formy zamestnávania obžalovaného v tejto spoločnosti. Ďalej konštatoval, že mu zo mzdy nie sú vykonávané žiadne zrážky, nie sú im známe ani žiadne exekučné tituly vo vzťahu k tomuto zamestnancovi. V prílohe súdu zaslali potvrdenie o výške príjmov za jednotlivé mesiace pracovného pomeru obžalovaného u nich.

Súd sa ďalej oboznámil s rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 3T/21/2019 zo dňa 14.11.2019, právoplatným dňa 01.01.2020, ktorým bol obžalovaný oslobodený spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Martin, podanej na neho súdu dňa 27.03.2019, a to pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, 3 písm. c/ Tr. zák., pretože trestnosť činu zanikla využitím ustanovení Trestného zákona o účinnej ľúlosti, teda uhradením celého zameškaného výživného obžalovaným ku dňu vyhlásenia rozhodnutia súdu.

Prokurátor v záverečnej reči poukázal na vyhlásenie obžalovaného k vine učené na hlavnom pojednávaní a v zmysle neho navrhol uznať u neho vinu za spáchaný skutok v zmysle na hlavnom pojednávaní prednesenej obžaloby, s prípadnou úpravou skutku vo vzťahu k výške škody resp. neuhradeného výživného. Pri ukladaní trestu navrhol zohľadniť najmä opätovnú recidívu zo strany obžalovaného, a teda uložiť mu nepodmienečný trest odňatia slobody v dolnej polovici zákonom určenej trestnej sadzby, so zaradením obžalovaného na jeho výkon do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Poškodená sa chcela v záverečnej reči vyjadriť k celej veci, pričom povedala, že obžalovaný maloletú dceru zanedbáva už približne sedem rokov, nekontaktuje ju, nezaujíma sa o ňu, nezohľadňuje jej potreby vôbec, stále len klame, zavádza, žiadnym spôsobom neprispieva na jej výživu, pritom si sám užíva život so svojou novou rodinou. Podľa nej je nefér, ak ten druhý rodič si nemôže dovoliť v podstate nič.

Obžalovaný v záverečnej reči konštatoval, že po tom, čo si súd vypočul od matky dieťaťa, si on myslí, že jeho slová vlastne nemajú žiadnu váhu, hoci jemu je to v skutočnosti veľmi ľúto, ale nemá zmysel po tom, čo odznelo od poškodenej, hovoriť viac. Právo posledného slova nevyužil.

Ako už bolo konštatované v úvode odôvodnenia rozsudku, obžalovaný na hlavnom pojednávaní podľa § 257 ods. 1 Tr. por. učinil vyhlásenie o nepopretí viny zo spáchania skutku kladeného mu za vinu obžalobou. Po rozhodnutí súdu o prijatí uvedeného vyhlásenia preto na hlavnom pojednávaní nebolo ďalej vykonávané dokazovanie ohľadom viny obžalovaného. V rozhodnutí súdu bol obžalovaný uznaný vinným v zmysle obžaloby, keďže svojim protiprávnym konaním naplnil všetky zákonné znaky prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Tr. zák. Na tomto mieste súd poukazuje na znenie ustanovenia § 122 ods. 13 Tr. zák., podľa ktorého ak obvinený pokračuje v konaní, pre ktoré je obvinený aj po oznámení vznesenia obvinenia, posudzuje sa také konanie od tohto procesného úkonu ako nový skutok; to neplatí, ak ide o trestný čin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 Tr. zák. V takom

prípade ide o pokračovanie konania až do doby, kým je vyhlásený rozsudok prvého stupňa alebo pokiaľ sa súd druhého stupňa neodobral na záverečnú poradu.

Pri určovaní druhu a výmery trestu obžalovanému súd podľa § 34 ods. 4 Tr. zák. prihliadol najmä na spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy. Súd tiež prihliadal na účel trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák.

Skúmaním poľahčujúcich a príťažujúcich okolností súd u obžalovaného zistil poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l/ Tr. zák., t. j. že sa obžalovaný v rámci prednesenej záverečnej reči, ako i pri vyhlásení o svojej vine, k spáchaniu trestného činu priznal a jeho spáchanie úprimne oľutoval. Zároveň možno konštatovať, že v dôsledku takéhoto jeho postoja nebolo potrebné vykonávať na hlavnom pojednávaní zdĺhavé a potenciálne komplikované dokazovanie. Príťažujúce okolnosti na strane obžalovaného zistené neboli - predchádzajúce odsúdenia súd za takéto nepovažoval, keďže boli už súčasťou skutkovej a právnej vety predmetného rozhodnutia, preto nebolo možné pričítať ich zároveň obžalovanému ako samostatnú príťažujúcu okolnosť v jeho neprospech. Pri určovaní druhu a výmery trestu súd prihliadal na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a príťažujúcich okolností. Keďže prevažoval pomer poľahčujúcich okolností, súd podľa § 38 ods. 3 Tr. zák. znižoval hornú hranicu trestnej sadzby o jednu tretinu, teda ukladal trest odňatia slobody obžalovanému nie v základnej trestnej sadzbe 1 až 5 rokov, ale v upravenej zákonnej sadzbe 1 rok až 44 mesiacov trestu odňatia slobody.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti súd potom považoval za primerané uložiť obžalovanému trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov, teda pri dolnej hranici zákonom určenej trestnej sadzby. Keďže obžalovaný je aktuálne v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia (dokonca v rámci dvoch predchádzajúcich odsúdení za rovnakú trestnú činnosť, pre akú je na neho vedené i toto trestné konanie), nebolo možné uložiť mu inú formu trestu ako trest odňatia slobody nepodmienený. Hoci obžalovaný v predchádzajúcich desiatich rokoch bol vo výkone trestu odňatia slobody pre úmyselnú trestnú činnosť, súd je presvedčený, že so zreteľom na závažnosť spáchaného trestného činu, mieru narušenia obžalovaného, ako aj s prihliadnutím na možnosť ľahšieho získania práce v rámci výkonu trestu, a tým v záujme vytvorenia čo najlepších podmienok na plnenie si vyživovacej povinnosti z jeho strany voči svojim deťom aj počas výkonu uloženého trestu odňatia slobody, je pre prevýchovu obžalovaného vhodnejšie jeho zaradenie na výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Takto uložený trest podľa názoru súdu najlepšie zabezpečí nápravu obžalovaného, pričom rešpektuje tak hľadisko individuálnej ako i generálnej prevencie, a súčasne je objektívnym vyjadrením spáchanej trestnej činnosti, preto môže naplniť účel trestu tak, ako to má na mysli Trestný zákon.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať na Okresnom súde Martin do 15 dní od oznámenia rozsudku. Odvolanie má odkladný účinok (§ 306/2).

Odvolanie môžu podať:

- prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku (§ 307/1a) a to v neprospech i v prospech obžalovaného (§ 308/1, 2). V prospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti vôli obžalovaného (§ 308/2)
- obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka (§ 307/1b) a to len vo svoj prospech (§ 308/2)
- príbuzný obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh (pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného), a to len v jeho prospech (§ 308/2)
- zákonný zástupca obžalovaného, opatrovník obžalovaného a obhajca obžalovaného pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech. Ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v prospech obžalovaného i proti jeho vôli (§ 308/2)

- štátny orgán starostlivosti o mládež pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka mladistvého obžalovaného, a to len v jeho prospech a to aj proti jeho vôli (§ 345/1)
- poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody (§ 307/1c), a to v neprospech obžalovaného (§ 308/1). Ak je poškodeným právnická osoba, odvolanie môže podať len osoba oprávnená konať za právnickú osobu (§ 68)
- zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní vecí (§ 307/1d), (§ 45/1)

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môžu ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.